

Smittskyddsenheten

Årsrapport 2025

Region Uppsala

2026-03-23

Innehåll

Inledning	3
Omfattning.....	3
Mål och aktiviteter 2025	3
Beredskap	3
Pandemiberedskap	3
Störningar	4
Paragrafärenden och myndighetsutövning	4
Myndighetsutövning.....	4
Paragrafärenden.....	4
STI-samordning	5
Hepatit C	6
Kvalitetssäkring	6
Smittskyddsprover	6
Smittskyddsutbildning.....	7
Klamydia	7
Tuberkulos	7
Samverkan och kommunikation.....	8
Årsrapport över 2025 års offentligt finansierade vaccinationer i Region Uppsala 2025.....	10
Regional vaccinsamordning.....	10
Vaccinationskedjan	11
Ordination och administrering av vaccin	11
Grundvaccination	11
Personalvaccinationer.....	11
Vaccination av ineliggande patienter på Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.....	12
Utbildningar.....	13
Externa utbildningar och konferenser	13
Utbildningsinsatser till andra.....	13
Sammansättning Smittskyddsenheten Region Uppsala 2025	14

Inledning

Det är smittskyddsläkaren som myndighetsperson som enligt lag ansvarar för länets smittskyddsarbete. Smittskyddsenhetens uppgift är att förebygga och minska spridningen av smittsamma sjukdomar till och från människor. Arbetet består bland annat av övervakning av anmälningspliktiga sjukdomar, smittspårning, utbildning och information till både offentliga och privata aktörer och andra myndigheter samt direkt till allmänheten i Uppsala län. Verksamheten regleras enligt smittskyddslagen.

Utöver det lagstadgade uppdraget har smittskyddsenheten det regionövergripande ansvaret för:

- Samordningen för sexuell hälsa.
- Strama.

Omfattning

Årsrapporten omfattar övergripande aktiviteter på smittskyddsenheten.

Specifika rapporter finns inom följande områden:

- [Anmälda fall enligt smittskyddslagen och smittskyddsförordningen Region Uppsala 2016-2025 \(regionuppsala.se\)](https://regionuppsala.se).
- [Årsrapport över 2025 års offentliga vaccinationer inom Region Uppsala](https://regionuppsala.se).
- [Årsrapport 2025 Strama Region Uppsala \(regionuppsala.se\)](https://regionuppsala.se).
- [Verksamhetsberättelse Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige 2025 \(regionuppsala.se\)](https://regionuppsala.se).

Mål och aktiviteter 2025

Beredskap

Pandemiberedskap

Mål: Regionen har en aktuell och ändamålsenlig pandemiberedskap.

Efter pandemin har smittskyddsenheten tillsammans med relevanta aktörer arbetat med att tillvarata kunskap och erfarenheter från dessa år. Flertalet nationella utredningar har genomförts som bland annat rör smittskyddsläkaren och smittskyddsenheternas förutsättningar, pandemiberedskap och uppföljning av pandemiarbetet. Regeringsuppdraget gällande utredning för stärkt framtida smittskydd som bland annat ser över stärkt författningsberedskap, strategi för pandemier och översyn av klassificeringen av sjukdomar i smittskyddslagen beräknas bli klar i mars 2026. Det osäkra säkerhetsläget internationellt och Sveriges inträde i Nato bidrar även det till snabba förflyttningar inom området och nya direktiv nationellt.

Region Uppsala behöver snabbt kunna ställa om och ha aktuella planer inom området beredskap och pandemihantering. För att kunna optimera och vara i framkant behöver smittskyddsläkaren och organisationen rätt förutsättningar. I februari 2025 godkände regionen den nya epidemi- och pandemiplanen och samtidigt justerades dokumentet från att ha varit ett politiskt beslutande dokument till att hamna på regiondirektörsnivå. Den nya planen är helt omarbetad och har förankrats

brett inom och utanför den egna organisationen för att kunna fungera ändamålsenligt vid både epidemier och pandemier.

Störningar

Mål: Vid störning kan smittskyddsenheten upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå.

Under 2025 har smittskyddsenheten tagit fram avbrottsrutiner för el och it-system som berör smittskyddsenhetens verksamhet. Även den fysiska miljön har setts över för att fungera mer optimalt vid störningar. Kommunikationsmedel mellan verksamheten och övriga centrala aktörer ses över och en dialog kring hur dessa kan optimeras pågår.

Paragrafärenden och myndighetsutövning

Myndighetsutövning

Mål: Trygga hembesök.

Smittskyddsenheten utför enstaka hembesök som ett verktyg i myndighetsutövningen. Under 2025 arbetades en rutin för hembesök fram med syfte att trygga hembesöken.

Paragrafärenden

Mål: Bibehållen kvalitet.

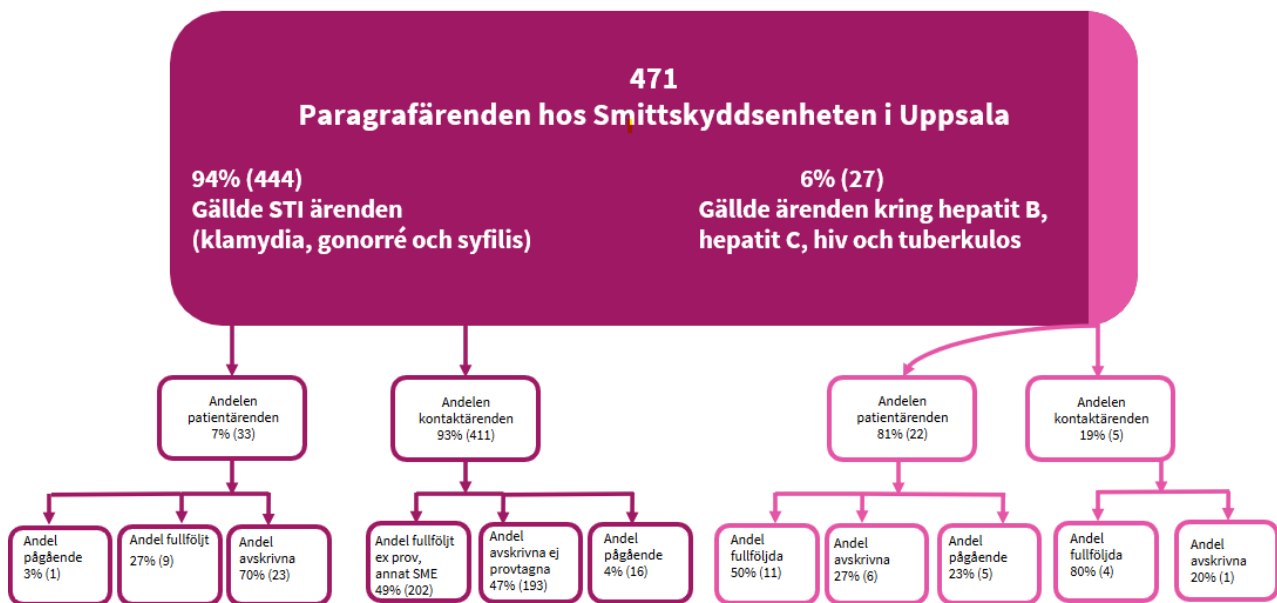
Under 2025 har målet varit att bibehålla kvalitet, samarbete och rutiner som arbetades fram 2024 gällande hanteringen av paragrafärenden. Genom regelbundna avstämningar samt planering inför semestrar har enheten kunnat bibehålla effektivitet i handläggningen.

Ett paragrafärende skickas till smittskyddsläkaren från vården om en patient inte följer sina förhållningsregler, inte följer erbjuden medicinsk behandling eller deltar i smittspårning. Även kontakter som uppkommer i en smittspårning kan anmälas som ett paragrafärende om kontakten inte går att identifiera, inte lämnar prover eller tillåter att undersöka sig vid misstanke om en smittsam sjukdom. Vid en paragrafanmälan övertar smittskyddsläkaren smittspårningsärendet från den behandlande kliniken.

Smittskyddsenheten i Region Uppsala tog emot 471 paragrafanmälningar under 2025, vilket är 24 % färre än året innan. De flesta av anmälningarna, 94 %, rörde sexuellt överförbara infektioner. Minskningen kan delvis förklaras av färre fall av klamydia och andra STI, vilket leder till färre smittspårningar och därmed färre paragrafärenden.

Under året har enheten också satsat på utbildningsinsatser för smittspårarna, bland annat genom workshops om paragrafärenden. Detta kan ha bidragit till att smittspårarna blivit bättre på att identifiera och själva hantera smittspårningsärenden.

Nedan redovisas en sammanställning av paragrafärenden som inkom 2025.

Figur 1. Fördelning av inkomna paragrafärenden.

STI-kontakter

En genomgång av avskrivna ärenden har genomförts. Av de ärenden som avskrevs under 2025 kunde 80% (154 kontakter) inte identifieras. Detta tyder på att rätt ärenden skickas in, det vill säga sådana som varken smittspårarna eller smittskyddsmyndigheten kan identifiera vidare.

Av de kontakter som fullföljt provtagning var 39% (79 kontakter) redan provtagna när ärendet togs över av smittskyddsläkaren. Ytterligare 28% lämnade prov efter en eller flera anmaningar från smittskyddsmyndigheten. Resterande 33% remitterades till annat smittskydd för vidare hantering.

STI-samordning

Mål: Stärka det regionala och nationella samarbetet.

Under 2025 utvecklades det STI-förebyggande arbetet genom att införa en månadsavstämning mellan samordnaren för sexuell hälsa och STI-ansvarig smittskyddssjuksköterska. Det har gett bättre möjligheter att kunna följa upp frågor över tid, upptäcka variationer i antalet inrapporterade fall och enklare driva på gemensamma frågor.

Folkhälsomyndigheten tog under 2025 fram en nationell handlingsplan för hiv, aids och andra sexuellt överförbara infektioner. Smittskyddsmyndigheten besvarade två remisser gällande handlingsplanen innan den publicerades i juni.

I syfte att effektivisera smittspårning av STI har ett partnerspåringsbrev tagit fram och finns nu som mall i 1177. Information om detta spreds i olika kanaler under året. Smittskyddsmyndigheten deltog även i revideringen av LOV gynekologi för att tydliggöra att alla mottagningar som provtar för klamydia också har ett ansvar att smittspåra vid positivt provsvar.

Hepatit C

Mål: Eliminera Hepatit C.

Världshälsoorganisationen (WHO) har som mål att eliminera hepatit C fram till 2030. I Sverige har [Nationell elimineringsplan - Plan för eliminering av hepatit C \(skr.se\)](#) utarbetats i enlighet med WHO:s mål. Antalet rapporterade fall per år av hepatit C har minskat de senaste åren men fortsatt arbete krävs för att nå WHO:s elimineringsmål. I Folkhälsomyndighetens [Rapport om hepatiteliminering i Sverige](#) som publicerades i juli 2024 lyfts bland annat vikten av att:

- Fortsätta leta efter odiagnostiserade fall. Många av de fall av Hepatit C som är odiagnostiserade är svåra att nå och kan behöva mycket stöd under behandlingen.
- Sedan behandlingen mot Hepatit C blivit effektiv och även personer med skadligt bruk eller beroende av droger erbjuds behandling har antalet fall minskat. Hepatit C är till största delen en inhemsk smitta orsakad av injektion med osterila verktyg.

Smittskyddsenheten samarbetar med flera enheter för att identifiera odiagnostiserade fall och behandla upptäckta fall. Bland annat är infektionskliniken, LARO-mottagningen, sprututbytet och husläkarmottagningen för hemlösa i Uppsala viktiga aktörer för att identifiera, behandla och ge individer stöd under behandling.

Under 2025 har smittskyddsenheten gjort en översyn av nuvarande rekommendationer gällande provtagning för Hepatit C av migranter, bland annat genom att följa upp utfallet av nuvarande provtagningsrekommendationer. Resultatet blev att provtagningen i dess nuvarande utformning ansågs vara ändamålsenlig och följa de nationella rekommendationer som finns, således gjordes inga ändringar i den regionala rekommendationen.

Kvalitetssäkring

Smittskyddsprover

Mål: Provtagning enligt regionens fria nyttigheter är ändamålsenlig, aktuell och relevant.

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen beslutade den 20 oktober 2015, § 170, om att ett antal så kallade smittskyddsprov från och med 1 januari 2016 skulle bekostas via ett centralt konto placerat vid Landstingets ledningskontor, Smittskyddsenheten.

Syftet var då:

- Förbättrat skydd och effektivare beredskap mot allmänfarliga sjukdomar.
- Ökad regional likformighet i smittskyddsarbetet, i enlighet med Smittskyddslagens krav.
- Bättre möjligheter till uppföljning och utdata för den verksamhet som har det yttersta ansvaret för smittskyddsarbetet i länet.

I bilaga 1 som fastställdes 2015 specificerades vilka prov som föreslogs bekostas av det centrala kontot. Sedan 2015 har det skett stora förändringar inom smittskyddsområdet och diagnostiska metoder. Därför beslutade regionstyrelsen (Dnr RS2025-00256) om att upphäva det tidigare beslutet för att möjliggöra för smittskyddsenheten att kunna utveckla och förvalta smittskyddsprover som en fri nyttighet utifrån uppdateringar i bland annat smittskyddslagen, diagnostiska metoder och provtagningspaket samt rådande epidemiologiskt läge.

Smittskyddsutbildning

Under våren 2025 lanserades en digital utbildning, Smittskydd – introduktion i smittskyddsarbetet. Målgruppen är hälso- och sjukvårdspersonal och syftar till att ge grundläggande kunskaper om smittskyddslagen och dess tillämpning inom klinisk verksamhet.

Klamydia

Mål: Kvalitetssäkra handläggningen av klamydia genom att säkerställa att alla med positivt provsvar blir smittspårade och behandlade.

Under 2024 saknades klinisk anmälan för 58 inrapporterade klamydiafall i smittskyddsenshetens övervakningsprogram Sminet. För att säkerställa att samtliga fall får behandling och blivit smittspårade har ansvarig smittskyddssjuksköterska följt upp att kliniska anmälningar inkommit. Om anmälan saknats efter fyra veckor har en indrivning skickats till behandlande läkare. Detta arbete resulterade i att endast 20 fall saknade klinisk anmälan under 2025.

Kunskapsöverföring

Mål: Kunskapsöverföring inom enheten

För att stärka kunskapsöverföringen på enheten hålls informations- och undervisningsmöten varannan vecka. Under dessa möten går aktuella händelser igenom, det epidemiologiska läget för sjukdomar som omfattas av smittskyddslagen följs upp och information från externa möten sammanfattas.

Mål: Statistik används för att tidigt upptäcka förändringar i det epidemiologiska läget.

Enheten har genomfört en översyn av vilken statistik som är relevant att behålla och vilken som kan tas bort. Med hjälp av dashboarden *Early Warning* följs utvecklingen månad för månad, vilket gör det möjligt att snabbt uppmärksamma avvikelser och prioritera resurser där de bäst behövs.

Tuberkulos

Mål: PCR utförs på KMB vid misstanke om tuberkulos.

Region Uppsala är i dagsläget den enda regionen i landet som inte kan utföra PCR-test vid misstanke om tuberkulos. Detta fördröjer handläggningen vilket kan leda till både förlängda vårdtider och onödigt lidande för den enskilde. Apparatur finns redan på klinisk mikrobiologi på Akademiska sjukhuset, planen var att metoden skulle vara i gång 2025 men detta har senarelagts till 2026. Smittskyddsensheten fortsätter bevaka frågan.

Typning av MRSA

Mål: Spa-typning av MRSA utförs på KMB.

2025 meddelade Folkhälsomyndigheten att myndigheten skulle sluta spa-typa MRSA på bred front. Spa-typning av specifika utbrott skulle fortsatt ske. Ett arbete för att upprätta metoden i Region Uppsala initierades under våren 2025. Klinisk mikrobiologi (KMB), vårdhygien, smittskyddsensheten och infektionskliniken har samarbetat i processen. Tidsplanen kunde hållas och sedan oktober 2025 spa-typas all MRSA på KMB. Detta har genererat att provsvarstiden har förkortats med ca 2 veckor, vilket gör att handläggningstiden vid misstänkta utbrott har förbättrats avsevärt.

Samverkan och kommunikation

Mål: Strukturerad och ändamålsenlig samverkan med andra berörda myndigheter, vårdgivare och hälso- och sjukvårdspersonal.

För ett välfungerande smittskyddsarbete krävs ett tvärsektorielt samarbete som både möjliggör en långsiktig och strategisk dialog samt förmåga att snabbt mobilisera vid akuta fall eller utbrott.

Folkhälsomyndigheten

För smittskyddsområdet är en nära dialog och samarbete med Folkhälsomyndigheten av största vikt. Regelbundna avstämningar sker kontinuerligt under året och Folkhälsomyndigheten bistår även i hanteringen av aktuella frågor inom smittskyddsområdet, inklusive den nationella samordningen.

Länsstyrelsen

Smittskyddsområdet deltar i veckovisa avstämningar i C-sam där en bred samling av myndigheter och aktörer i Uppsala län deltar för att ge nulägesrapport och lyfta samverkansbehov. Länsstyrelsen i Uppsala är sammankallande.

Verksamhetsbesök med fokus på kunskapsöverföring och återkoppling efter fall/ utbrott.

Under verksamhetsbesöken berörs bland annat smittskyddslagen, smittskyddsområdets uppdrag, gemensamma händelser och lärdomar från dessa. Under 2025 har smittskyddsområdet bland annat besökt infektionskliniken, klinisk mikrobiologi, medicinkliniken på Lasarettet i Enköping, ST-läkare i infektionssjukdomar och TB-mottagningen.

Barnhälsovården

Smittskyddsområdet har regelbundna avstämningar med centrala barnhälsovården. 2025 har samarbete skett vid införande av monoklonala antikroppar till spädbarn (Beyfortus), information och uppföljning gällande TBE-vaccination av barn och dialog gällande avgiftsfri vattkoppsvaccination av barn. Information från smittskyddsområdet har under året delats via barnhälsovårdens nyhetsbrev.

Elevhälsan

Under 2025 har återkoppling gällande täckningsgrad inom barnvaccinationsprogrammet skett i MLA-nätverket för elevhälsovården i Uppsala län. Smittskyddsområdet har även haft en dialog gällande det nationella vaccinationsavtalet inom barnvaccinationsprogrammet med elevhälsovården och information har skickats ut till samtliga skolor i Uppsala län för att tydliggöra att det gäller samtliga huvudmän oavsett om skolan bedrivs i privat eller kommunal regi. Under 2025 har riktlinjer tagits fram för att möjliggöra för elevhälsovården att kunna erbjuda grundvaccination och HPV-vaccination till tidigare ovaccinerade utanför barnvaccinationsprogrammet. Ett projekt tillsammans med MLA-nätverket och skolsköterskor på anpassade grundskolor har initierats för att ta fram hygienrutiner till anpassad grundskola.

Utbildningsförvaltningar och förskolor

Material inom arbetet med Frisk i förskolan (FRISK) har setts över och reviderats. Smittskyddsområdets folder "När barnet är sjukt" har avpublicerats och förskolepersonal hänvisas nu till Folkhälsomyndighetens uppdaterade material [Smitta i förskolan – Vägledning till personal och huvudmän i förskolan för att förebygga och hantera smitta – Folkhälsomyndigheten](#). För vårdnadshavare har en affisch tagits fram med hänvisning till 1177:s vanliga sjukdomar hos barn som kan sättas upp i till exempel kapprum.

Kommunal vård och omsorg

Samverkan med Uppsala läns kommuner sker både via hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) men även via medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) i kommunerna. Under året har smittskydds-enheten kommunicerat inför vårdosen av covid-19 samt inför säsongsvaccinationernas start i höstas (covid-19 och influensa). Kommunerna har varit behjälpliga med att dela ut information om vaccinationsstart till hemtjänsttagare och ett positivt trendbrott ses i vaccinationstäckningen hos denna sköra grupp under säsongsvaccinationen 2025–2026. Därutöver har en dialog kring vaccination i hemmet av personer med kommunal hemsjukvård påbörjats med bland annat Tierp kommuns MAS.

Miljö- och hälsoskydd

Under 2025 har enheten fortsatt ha ett gott samarbete med de kommunala miljö- och hälsoskyddsnämnderna där vi gemensamt har utrett flera fall med möjlig koppling till livsmedel och objektburen smitta, exempelvis vatten.

Universitet

I Uppsala, där universiteten och studentlivet är viktiga mötespunkter, är ett nära och gott samarbete med universiteten och smittskydds-enheten viktigt. Samarbete sker både akut vid fall eller utbrott av smittsam sjukdom men främst handlar samarbetet om att utbilda studenter inom smittskydd. Nytt för 2025 är att smittskydds-enheten nu har en föreläsning på förskolläraryrket, ett viktigt led för att förebygga smitta i förskolan.

Mödrahälsovården

Smittskydds-enheten har regelbundna avstämningar med regionens samordningsbarnmorska och mödrahälsovårdsöverläkare. Under året har utbildningsinsatser för barnmorskor genomförts för att bland annat informera om vikten av kikhostevaccin till gravida, samt vaccination av influensa under virussäsongen. Mödrahälsovården har tagit fram en rutin vid nyupptäckt hepatit B inom den egna verksamheten. Information från smittskydds-enheten har under året delats via mödrahälsovårdens nyhetsbrev.

Vårdhygien och infektionsprevention

Samarbete med vårdhygien sker löpande genom löpande avstämningar och i samband med fall/utbrott av smitta inom hälso- och sjukvården. 2025 har hygiensjuksköterskorna och smittskyddssjuksköterskorna delat med sig av arbetssätt och ansvarsfördelning för att skapa förståelse och förenkla samarbetet mellan enheterna. Enheterna har fortsatt samarbeta gällande uppföljning och övervakning av infektionssjukdomar i hälso- och sjukvården. Under 2025 lanserades rapporten för uppföljning av vårdrelaterad bakteriemi. Rapporten används för att mäta incidens av vårdrelaterad bakteriemi och för att identifiera förbättringsåtgärder som minskar risken för att patienter drabbas av vårdrelaterade infektioner (VRI) på Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping, Nära vård och hälsa och Östhammars kommuns närvårdsenhet.

Samlade primärvården inklusive tandvård

Samarbete sker löpande med den samlade primärvården, med/via vårduppdragsenheten och Nära vård och hälsas ledningskontor, centrala funktioner och verksamheter. Till exempel med lokalt smittskydd- och antibiotikaansvariga sjuksköterskor och läkare (LSA) på alla vårdcentraler, migrationshälsan cosmos och vaccinatorer. Andra viktiga kanaler till den samlade primärvården är bland annat primärvårdsforum, som både har använts för att informera om ändringar i riktlinjer men som även har sammankallats på kort varsel i samband med en snabbt ökande smittspridning av influensa i början av december 2025.

Vaccinationsenheten

Vaccinationsenheten är en regional vaccinationsverksamhet som i samråd med smittskyddsenheten ska

- stödja primärvården att organisera och genomföra säsongsvaccinationer eller pandemivaccinationer av medicinska riskgrupper.
- stödja primärvården att öka jämlikheten i vaccinationstäckning avseende avgiftsfria vaccinationer genom riktade insatser till svårnådda grupper.

Under året har regelbundna avstämningar skett gällande säsongsvaccinationerna och riktade vaccinationsinsatser. 2025 fokuserade de riktade vaccinationsinsatserna på TBE-vaccination av barn i samarbete med Gottsunda vårdcentral.

Kulturdoulor

Strama har sedan flera år tillbaka samarbetat och utbildat om antibiotika och antibiotikaresistens inom projektet kulturdoulor som drivs av regionen. Under 2025 lyftes vaccinationsinformation in i utbildningspaketet för kulturdoulor.

Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping

Samarbete sker löpande i Arbetsutskottet för Epidemi- och hygienråd, där informationsdelning från relevanta funktioner sker samt dialog och uppföljning av sjukhusens handlingsplan och strategiska frågor inom smittskydd, strama och vårdhygien hanteras. Utöver det har Akademiska sammankallat till epidemiråd i samband med epidemistarten för influensan, vilket är ett ändamålsenligt arbetsätt för att i samråd hantera och kommunicera det pågående epidemiläget inom organisationen och dess medarbetare.

Kommunikationsavdelningen

Smittskyddsenheten och kommunikationsavdelningen har stående möten 1 gång/termin där det gemensamma årshjulet följs upp och en genomgång över kommande kampanjer planeras för att systematiskt kunna arbeta med kommunikationen till hälso- och sjukvårdspersonal samt länets invånare.

Årsrapport över 2025 års offentligt finansierade vaccinationer i Region Uppsala 2025

Finns i särskild rapport: [Årsrapport över 2025 års offentliga vaccinationer inom Region Uppsala](#).

Regional vaccinsamordning

Mål: Hög och jämlik vaccinationstäckning.

I enighet med smittskyddslagen har smittskyddsläkaren och smittskyddsenheten ett uppdrag att tillse att regionen erbjuder vaccinationer mot smittsamma sjukdomar och att verka för en hög och jämlik vaccinationstäckning i länet. Efter pandemin gjordes en omorganisering av den regionala vaccinsamordningen, från att ha varit placerad hos hälso- och sjukvårdsdirektören till att placeras på smittskyddsenheten. Det gör att smittskyddsenheten har ett tilläggsuppdrag kopplat till biträdande smittskyddsläkares roll som regionens vaccinsamordnare.

Vaccinationskedjan

Mål: Ändamålsenlig vaccinationskedja från upphandling till utförare

Vacciner bidrar till en friskare befolkning vilket även minskar belastningen på sjukvården. Arbetet med ändamålsenlig vaccinationskedja är även starkt kopplad till beredskap. För att uppnå resurseffektivitet inom området krävs att flera enheter inom organisationen tar sitt ansvar.

Under 2025 har samarbetet och ansvarsfördelningen mellan involverade enheter fortsatt att utvecklas. Hanteringen av vacciner har på många sätt förbättrats under året men det finns fortsatt arbete att göra för att uppnå en ändamålsenlig vaccinationskedja.

Ordination och administrering av vaccin

Mål: Resurssparande och säker ordination och administrering av vaccin

Regionen har sedan tidigare en vaccinationsrobot som kortar ordinationstiden av vaccinationer i Cosmic läkemedelsmodul samt fungerar som en kvalitetssäkring då roboten genererar en automatisk dokumentation i patientjournalen. Under året har vaccinationsroboten uppdaterats i enlighet med gällande vaccinavtal och justerats för att vara mer användarvänlig. Nu finns Covid-19, influensa, pneumokock, TBE och HPV med i roboten.

Det är fortsatt problematiskt och en patientsäkerhetsrisk att sjuksköterskor på särskilda boenden (SÄBO) inte har möjlighet att dokumentera given dos i Cosmic. Vårdcentralens läkare ansvarar för ordination och sjuksköterskan i kommunen för administrering. I dagsläget sker ordination på papper som vårdcentralens läkare, efter att kommunens sjuksköterska har givit vaccinet, ska dokumentera i Cosmic. Dokumentationen i Cosmic dröjer och i vissa fall dokumenteras det inte alls.

Grundvaccination

Mål: Region Uppsala vaccinerar vuxna som inte har erhållit grundvaccinationer (difteri, stelkramp, polio, mässling, påssjuka och röda hund).

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att alla människor bör ha ett skydd mot difteri, stelkramp, polio, mässling, påssjuka och röda hund. Under 2025 beslutade Region Uppsala att införa avgiftsfria vaccinationer för alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt grundskydd mot difteri, stelkramp, polio, mässling, påssjuka och röda hund. Smittskyddsenheten har arbetat fram en regional riktlinje som innehåller ett flödesschema för att underlätta vårdpersonalens bedömning av vaccinstatus.

Vaccination mot tuberkulos

Mål: Säkert införande av vaccination mot tuberkulos i det särskilda vaccinationsprogrammet för personer som hör till riskgrupper.

Region Uppsala har redan en utarbetad rutin för att erbjuda avgiftsfri vaccination till personer som hör till riskgrupp. Det som saknades var en teknisk lösning för att vaccindoser skulle föras över till det nationella vaccinationsregistret (NVR). Detta hanterades och överföringen har fungerat ändamålsenligt.

Personalvaccinationer

Mål: Vårdpersonal vaccinerar sig mot influensa.

Smittskyddsenheten uppmuntrar samtliga verksamheter som har vård- och omsorgspersonal att underlätta för att personalen vaccinerar sig mot influensa. Säsongen 2025–2026 sågs en viss ökning av

personalvaccinationer hos personal som arbetar på Akademiska sjukhuset, där vaccinationsenheten vaccinerar under 3 veckor i vinterträdgården.

Vaccination av inneliggande patienter på Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping

Mål: Riskgrupper som rekommenderas säsongsvaccination och är inneliggande på sjukhus ska vaccineras under pågående vårdtillfälle.

Under 2025 har ett pilotprojekt pågått för vaccinering under inneliggande vård på Akademiska sjukhuset. Akademiska har samarbetat med vaccinationsenheten som har varit behjälplig med att vaccinera på avdelningarna. Lasarettet i Enköping har gjort en liknande satsning. Förhoppningen är att justera arbetssättet inför säsongsvaccinationen 26–27 för att kunna nå fler ovaccinerade, inneliggande patienter.

Vaccination mot HPV

Mål: Införande av avgiftsfri vaccination upp till och med 26 år

Sedan 1 juli 2025 erbjuder Region Uppsala, i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendation, avgiftsfri HPV-vaccination till alla upp till och med 26 års ålder som inte tidigare vaccinerats. Tidigare har kampanjer riktade mot flickor utförts vilket gör att den identifierade målgruppen är killar 17–26 år, även om alla tidigare ovaccinerade erbjuds avgiftsfri vaccination. I samband med beslutet om avgiftsfrihet för denna grupp har smittskydds-enheten tillsammans med kommunikation sett över informationsmaterial och genomfört en informationskampanj för att nå ut med budskapet.

För att nå ut med information och hänvisa invånarna till vaccinerande enheter justerades informationen på 1177. Informationsmaterial i form av väntrum-tv samt affischer togs fram. Inför kampanjstart höll smittskydds-enheten en informationsträff för vaccinatörer.

Informationskampanjen har gått ut brett, både i vården på väntrum-tv och i samhället på regionens bussar. Information har även gått ut till den samlade primärvården, elevhälsan, regionens SRHR-grupp, RFSU Uppsala, RFSL Uppsala, vaccinatörer och alla vårdcentraler via lokala smittskydds- och antibiotikaansvariga läkare och sjuksköterskor.

Mellan vecka 44–48 skickades ett meddelande via 1177 till alla killar i den aktuella åldersgruppen med information om att de kan vaccinera sig gratis mot HPV, vad HPV-virus är samt vart de kan vända sig för att bli vaccinerade. Totalt skickades 25 300 meddelanden, varav 74 % lästes.

Vecka	Antal utskick	Antal ej skickade	Totalt	Antal som läst	Andel som läst
44	4755	245	5000	3810	80%
45	4809	191	5000	3935	82%
46	4830	170	5000	3829	79%
47	4719	281	5000	3507	74%
48	6187	451	6638	3640	59%
<i>Totalt</i>	25300	1338	26638	18721	74%

Tabell som visar skickade meddelanden i 1177.

Utvärdering efter kampanjstart visar att 2560 män födda före 1999 har fått HPV-vaccin från 1 juli-31 december 2025. Kampanjen startade vecka 44 och ökningen ses framför allt i oktober-december då 2287 (89%) vaccinerades.

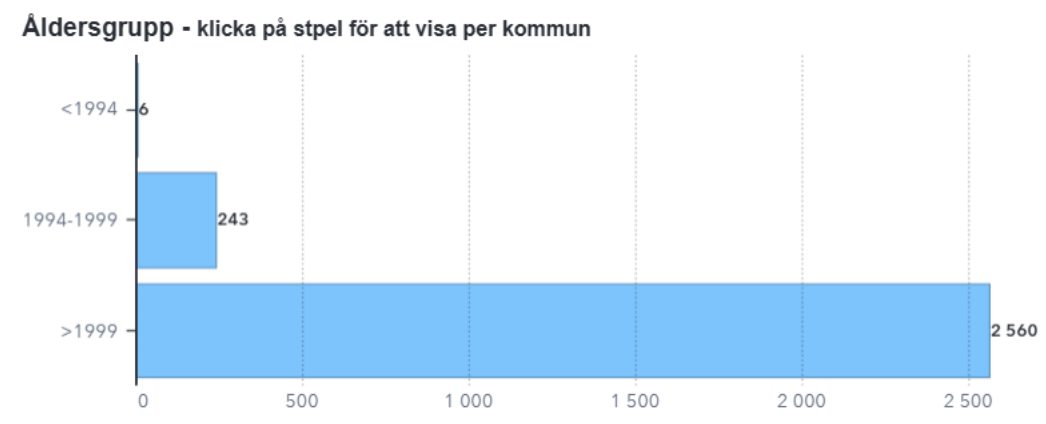

Bild som visar antal män som fått HPV-vaccin perioden 1 juli-31 december 2025.

Utbildningar

Externa utbildningar och konferenser

Smittskyddsläkaren, i egenskap som myndighetsperson, ska tillsammans med smittskyddsmyndigheten tillgodose befolkningens behov av skydd mot spridning av smittsamma sjukdomar. Enligt smittskyddslagen ska den som är verksam inom smittskyddet ha kompetens och erfarenhet som är lämplig för uppgiften. För att tillse detta och säkerställa en god kvalitet på regionens smittskyddsarbete har smittskyddsmyndighetens personal deltagit på:

- ESCAIDE, digitalt.
- SVIM – Svensk vårmöte infektion och mikrobiologi, Örebro.
- Länsträff kommunal livsmedelskontroll, Uppsala.
- TBE-dagen, digitalt.
- Smittskyddsläkardagarna, Stockholm.
- Smittskyddssjuksköterskedagarna, Norrköping.
- Smittskyddsadministratörsdagarna, Umeå.
- Smittskyddskonferensen, Växjö.
- Stramadagen, Stockholm.
- Säsongsvirusdagen, Solna.
- FSUM (Förening för Sveriges Ungdomsmottagningar) konferens, Uppsala

Utbildningsinsatser till andra

För att säkerställa kompetensen gällande smittskyddslagen och dess tillämpning tillhandahåller smittskyddsmyndigheten flertalet utbildningar för vårdpersonal under utbildning samt spetsutbildningar för specifika funktioner.

Exempel på utbildningar som smittskyddsmyndigheten har tillhandahållit under 2025:

- Läkarpåbudsprogrammet, Uppsala universitet.

- Sjuksköterskeprogrammet, Uppsala universitet.
- Distriktsjuksköterskeprogrammet, Uppsala universitet.
- BMA-programmet, Uppsala universitet.
- Förskolläraryrket, Uppsala universitet.
- Kliniskt utvecklingsår för sjuksköterskor, Region Uppsala.
- Grundläggande smittspårningsutbildning STI vid två tillfällen.
- Smittskyddsenshetens informationsdag "Viktoriadagen".
- SRHR-dagen.
- Workshop fördjupad smittspårning och paragrafärenden.
- Vårdrelaterad syfilis - poster och muntlig presentation, SVIM Örebro.

Sammansättning Smittskyddsensheten Region Uppsala 2025

- Anna Gillman, biträdande smittskyddsläkare och regional vaccinsamordnare.
- Anna Vestermark, registrator.
- Anna-Karin Lidström, biträdande smittskyddsläkare.
- Cecilia Eich, allmänläkare strama.
- Dan Hammarström, smittskyddssjuksköterska.
- Gunilla Stridh Ekman, apotekare och stramaordförande.
- Jenny Kostov Kanebjörk, enhetschef.
- Johan Hedlund, smittskyddssjuksköterska.
- Johan Landström, smittskyddsadministratör.
- Johan Nöjd, smittskyddsläkare.
- Magdalena Junhage, smittskyddssjuksköterska.
- Marie Björlin, samordnare för sexuell hälsa.
- Ylwa Blomkvist, smittskyddssjuksköterska.